

היום הבינלאומי ללא עישון

31 במאי 2022

רווחה
בשירות
המדינה

הרווחה של העובדים - הכוח שלנו

23/05/2022

כ"ב אייר תשפ"ב

אל: סמנכ"לים בכירים למינהל ולמשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך המנהלים האדמיניסטרטיביים בבתי החולים הממשלתיים הממונים על הרווחה הארגונית במשרדי הממשלה ויחידות הסמך

הנדון: היום הבינלאומי ללא עישון - שנת 2022

בכל שנה בתאריך 31 במאי, מציינים בכל העולם את "**היום הבינלאומי ללא עישון**". יום זה מתקיים בישראל בכל שנה, במקביל ל- "יום ללא עישון" המצוין בכל המדינות החברות בארגון הבריאות העולמי WHO, מאז שנת 1987.

השנה יחול "היום הבינלאומי ללא עישון" ביום שלישי א' בסיוון תשפ"ב.

מטרת היום היא להעלות על סדר היום העולמי את המודעות למוצרי העישון ונזקיו לבריאות והשנה גם בדגש על הנזק בפן הסביבתי.

עישון סיגריות נחשב לאחד מדפוסי ההתנהגות המסוכנים לבריאות, אך גם ניתנים למניעה.

גמילה מעישון אפשרית וניתן לפנות למוקד הטלפוני הלאומי לגמילה מעישון של משרד הבריאות 6800* שמציע תכנית חדשה וייחודית לליווי מעשנים/ות לאורך כל תהליך הגמילה מעישון, בליווי אישי של יועצי גמילה מוסמכים וכן למוקדי גמילה מעישון בקופות החולים, דרך רופא המשפחה.

ארגון הבריאות העולמי שם דגש השנה על בריאות הסביבה, לאור הגדילה והייצור של תעשיית הטבק המזהמים מדי שנה את המים, האדמה, חופי הים ורחובות הערים באמצעות הכימיקלים, הפסולת הרעילה ובדלי הסיגריות. תעשיית הטבק פוגעת בכדור הארץ ובבריאות הציבור בדרכים רבות.

להלן כמה נתונים על עישון וציבור המעשנים²¹:

- ✓ שיעור המעשנים בישראל בקרב בני 21 ומעלה, נכון לשנת 2020, עומד על כ-20.1%, כך על פי סקר הבריאות הלאומי בישראל-4 (INHS-4), שנערך על ידי המרכז הלאומי לבקרת מחלות (המלב"ס), משרד הבריאות בתקופה שבין דצמבר 2018 ועד מרץ 2020.
- ✓ קיימת עלייה בדיווח על שימוש במוצרי אידוי טבק ו/או סיגריות אלקטרוניות בסקר הנוכחי בהשוואה לסקר "ידע, עמדות והתנהגויות בריאות בישראל 2017" (KAP-2017), בו השיעור היה 0.8% בכלל אוכלוסיית הסקר, 1.6% בגברים ו-0.1% בנשים.
- ✓ שיעור העישון בקרב גברים גבוה מהשיעור בקרב נשים- 25.6% מכלל הגברים בישראל מעשנים ו-14.8% מכלל הנשים בישראל מעשנות.

¹ דוח שר הבריאות על העישון בישראל 2020

² WHO

היום הבינלאומי ללא עישון

31 במאי 2022

רווחה
בשירות
המדינה

הרווחה של העובדים - הכוח שלנו

✓ בחלוקה לפי לאום, שיעור העישון הוא 24.4% באוכלוסייה הערבית ו-19.1% באוכלוסייה היהודית.

✓ בהשוואה עולמית, שיעור העישון בקרב גברים בישראל (25.6%) גבוה במעט מהממוצע (22.5%) הכולל במדינות האיחוד האירופי. שיעור העישון בקרב נשים בישראל (14.8%) גבוה במעט מהממוצע הכולל במדינות האיחוד האירופי (13.9%).

חשיפה לעשן טבק סביבתי והשפעת העישון על הסביבה

✓ חשיפה לעישון כפוי: 35.7% מהמרואיינים הלא-מעשנים דיווחו כי הם חשופים לעישון כפוי: 30.2% מהיהודים ו-47.5% בערבים, כשהמקומות המועדים ביותר לחשיפה לעישון כפוי היו בית המגורים (נשים) ומקום העבודה (גברים).

✓ חשיפה של ילדים ושל עובדים קשורה קשר סיבתי למגוון רחב של נזקים התפתחותיים ונשימתיים. העישון מוגדר כגורם המוות הגדול ביותר בעולם, הניתן למניעה.

✓ כל שלב במעגל החיים של הסיגריה, החל בגידול הטבק ועד הצטברות אשפה של בדלים ואריזות הסיגריות, גורם לנזק סביבתי עצום.

✓ חשיפה לעשן טבק סביבתי (עישון כפוי או סביל) גורמת למחלות כרוניות רבות ומעלה את הסיכון לסרטן ריאות. בקרב מבוגרים, חשיפה לעשן טבק סביבתי, מעלה את הסיכון למחלת לב איסכמית ולאסתמה, וכן לירידה בתפקודי הריאות.

✓ 20% של אוכלוסייה מעשנת גוררת זיהום סביבתי משמעותי מאוד- באוויר, במים ובקרקע. ידוע על כ-4000 כימיקלים בסיגריות, 50 מהם קרצינוגנים, הננשפים החוצה ומשחררים באטמוספירה, מזהמים את האוויר וגורמים לבעיות בריאותיות סביבתיות.

העישון גורם לנזקים בריאותיים רבים ומגוונים כגון: מחלות בדרכי הנשימה, מחלות כלי דם, סוגים שונים של מחלות סרטן ובראשן סרטן הריאות, אין אונות, פגיעה בראייה, דלדול מאגרי ויטמין C בגוף ועוד. לעיתים הנזק הגופני, שנגרם מהעישון אינו ניתן לתיקון.

העישון גורם ליותר מקרי מוות מאשר רצח, התאבדויות, תאונות דרכים, השמנת יתר, זיהום אוויר ואי פעילות גופנית גם יחד.

על פי הערכות ארגון הבריאות העולמי, **העישון גובה את חייהם של כ-8 מיליון בני אדם מידי שנה**, ומספר זה צפוי לעלות אם מדינות העולם לא יאמצו אסטרטגיות שהוכחו כיעילות לצמצום העישון ונזקיו.

בישראל מתים בכל שנה כ-8,000 איש ואישה ממגוון המחלות הנגרמות מעישון. כ-800 מהם לא עישנו בעצמם, אלא נחשפו בצורה משמעותית לעישון כפוי. העישון גורם ל-16 סוגי סרטן שונים ולמחלת הריאות חסמת ריאתית.

השימוש במוצרי העישון השונים בהם סיגריות, נרגילות, סיגריות אלקטרוניות ואחרים, ממכר ומזיק לבריאות.

רק הפסקה מוחלטת של צריכת טבק וגמילה מהתמכרות לניקוטין יפחיתו את הסיכון לחלות במחלות הסרטן, מחלות הלב וכלי הדם ומחלות הנשימה הקשורות בעישון או באידוי.

היום הבינלאומי ללא עישון

31 במאי 2022

רווחה
בשירות
המדינה

הרווחה של העובדים - הכוח שלנו

מידע נוסף ונתונים המתייחסים לנושא העישון ניתן למצוא באתרי האינטרנט של:

[ארגון הבריאות העולמי](#)

[משרד הבריאות](#)

[האגודה למלחמה בסרטן](#)

[המלצות לסביבה נקה מעישון – אפשריבריא בעבודה](#)

[אפשרי בריא- קידום הבריאות במקומות העבודה](#)

[המוקד הטלפוני הלאומי לגמילה מעישון](#)

[איסורים שנכנסו לתוקף במסגרת תיקון 7 חוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון, תשמ"ג-1983](#)

החל מיום 8.3.2019 חלים על הסיגריות האלקטרוניות כל ההגבלות והאיסורים החלים על סיגריות רגילות **לרבות איסור עישון במקומות ציבוריים**, חובת הדפסת אזהרה על האריזה, איסור מכירה לקטינים ועוד.

1. במסגרת יום זה אנו חוזרים ומזכירים את [הוראות החוק למניעת עישון במקומות ציבוריים \(לאחר שעודכנו והורחבו\) והחשיפה לעישון התשמ"ג-1983 \(ראו סעיף 61.19 בתקשי"ר בדבר הגבלת העישון\)](#), ויש להביא הוראות אלו לידיעת כל העובדים:

א. **העישון אסור בכל מקום במשרד ממשלתי, לרבות כל מבנה וכל חצרי המבנה.** לעניין בית חולים או מרפאה, חל איסור גם באזור הכניסה או היציאה לבניין, בטווח של 10 מטר מהדלת.

ב. לא יחזיק אדם או עובד סיגריה, סיגרילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים, בכל שטח המשרד, בית חולים או מרפאה.

ג. **על האחראי לקבוע שלט המורה על איסור העישון בכל שטח המשרד הממשלתי.** השלט המורה על איסור העישון יכיל סמל וחלק מילולי כפי שמופיע בתוספת השנייה לתקנות הגבלת העישון במקומות ציבוריים (קביעת שלטים) התשמ"ד-1984.

ד. האחראי לא יציב מאפרה במקום בו העישון אסור. ב"מאפרה" הכוונה לכלי המיועד לשמש להשלכת אפר ושיירי מוצרי טבק לתוכו.

ה. האחראי רשאי להטיל את תפקיד הפיקוח על אחד או יותר מעובדי המשרד או היחידה (להלן – "המפקח"). האחראי או המפקח חייבים לעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף זה. יראו אותם כמי שמילאו אחר הוראה זו, אם הוכיחו כי עשו את כל אלה:

1) פנו לאדם המעשן או המחזיק סיגריה, סיגרילה, נרגילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים במקום ציבורי, לחדול מהמעשה האסור או נקטו אמצעים סבירים כדי להבטיח מניעת עבירות.

2) התלוננו או עשו מאמץ סביר לעשות כן, בפני שוטר, אם על אף פעולתם כאמור בסמן מס' 1 שצוין לעיל, נמשכה הפרת ההוראה.

ו. שר הבריאות רשאי להסמיק עובד ציבור להיות סדרן ממונה בבית חולים, לפי בקשה של האחראי בבית החולים.

היום הבינלאומי ללא עישון

31 במאי 2022

- א. האחראי יפרסם באתר האינטרנט או בדרך אחרת, מספר טלפון לצורך הגשת תלונה.
- ב. עובד המועסק במשרד או ביחידה, לפי העניין, יבקש בנימוס מאת קהל הפונים להימנע מעישון בעת בואם להסדיר את ענייניהם בכל מבנה שהוא רכוש המדינה.
- ג. רשאי המפקח או הסדרן לדרוש מאדם או עובד אשר עישן במקום בו העישון אסור, לזהות עצמו ואם סירב לעשות כן רשאי הוא לעכב אותו במקום עד לבוא שוטר, אך לא יותר מאשר שעה אחת.
- ד. עובר אדם או עובד על הוראות פרק זה בתחום בית החולים, רשאי הסדרן הממונה בבית חולים למסור לו הודעת תשלום קנס בהתאם להוראות פרק ז' לחוק סדר הדין הפלילי {נוסח משולב}, התשמ"ב 1982. (חוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון, התשמ"ג 1983 - תיקון מס' 2 התשס"ז 2007).

האחראי לאכיפת האמור בסעיף זה בתקשי"ר הינו **הסמנכ"ל הבכיר למינהל ומשאבי אנוש** של כל יחידה ממשלתית או **המנהל האדמיניסטרטיבי בבית החולים הממשלתי**. ביחידה אשר אין בה סמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, האחראי לאכיפה הינו **מנהל היחידה**.

אנו פונים בזאת לסמנכ"לים הבכירים למינהל ולמשאבי אנוש, למנהלים האדמיניסטרטיביים, לממונים על ההדרכה ולממונים על הרווחה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך, **לציין את ה"יום הבינלאומי ללא עישון"** על-ידי מתן פרסום מתאים לכך בקרב העובדים ובעלוני המשרד, וכן להביא לביטוי את חשיבותו בכל האמצעים האפשריים.

מצ"ב גם הזמנה לכנס לציון היום הבינלאומי ללא עישון יערך ב- 31.5.2022 בשעה 14:00-16:30 בזום בנושא "עישון עלינו ועל סביבתנו", ביוזמת הקואליציה למניעת עישון, אליו תוכלו להזמין גם את עובדי משרדכם.

הקישור לזום: <https://bit.ly/3wxFhZD>

תודה על שיתוף הפעולה !

עו"ס תהילה מזרחי
מנהלת תחום בכיר רווחה
אגף בכיר למידה ורווחה ארגונית

מר אופיר בניהו
מנהל אגף בכיר למידה ורווחה ארגונית

העתק:

פרופ' דניאל הרשקוביץ - נציב שירות המדינה
הנהלת נציבות שירות המדינה
מנהלי האגף למשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך הממונים על הלמידה הארגונית
במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
פרופ' נחמן אש, מנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר שרון אלרעי-פרייס, ראש שירותי בריאות הציבור, משרד הבריאות
ד"ר אפרת אפללו, מנהלת המחלקה לחינוך וקידום הבריאות, משרד הבריאות
לירי פינדלינג, מנהלת התכנית הלאומית אפשריברא, משרד הבריאות
אילנה נירנברג, מרכזת בכירה תחום קידום בריאות (מניעת עישון), משרד הבריאות

הזמנה

לכנס השנתי לציון היום הבינלאומי ללא עישון – 31.5.22

עישון – איום עלינו ועל סביבתנו

בזום <https://bit.ly/3wxFhZD>

על סדר היום:

14:00-14:15	ברכות: דר' שרון אלרעי פרייס, ראש שירותי בריאות הציבור, משרד הבריאות ח"כ לשעבר יעל כהן פארן, יו"ר משותפת של התנועה הירוקה
14:15-14:35	מה בין עישון לאיום על סביבתנו? – גב' שוש גן נוי המחלקה לחינוך וקידום בריאות, שירותי בריאות כללית; החברה הרפואית למניעה ולגמילה מעישון; האיגוד הישראלי למקדמי ומחנכי בריאות
14:35-14:50	כיצד תעשיית הטבק מאיימת עלינו? פרופ' חגי לוין יו"ר איגוד רופאי בריאות הציבור
14:50-15:05	הקשר בין עישון ושריפות – מר בירן רוכברגר רע"נ חקירות וממלא מקום רמ"ח חקירות בנציבות כבאות והצלה
15:05-15:15	Preventing fires through tobacco product regulation - Dr. Hillel Alpert formerly with Harvard University (באנגלית)
15:15-15:35	ההיבט המשפטי של עישון וסביבה - עו"ד עמוס האוזנר יו"ר המועצה הישראלית למניעת עישון
15:35-15:50	חשיפת ילדים בישראל לעישון סביבתי – נתונים עדכניים – ד"ר תמר ברמן המחלקה לבריאות וסביבה, משרד הבריאות
15:50-16:05	איך נוכל להגן על ילדינו מחשיפה לעישון כפוי – פרופ' לאה רוזן ב"ה"ס לבריאות הציבור, אוניברסיטת תל אביב
16:05-16:40	פעילויות למניעת עישון כפוי, ברשויות המקומיות – הצלחות ואתגרים באר שבע - עו"ס מיכאל אוהיון, מתאם הבריאות העירוני חיפה - גב' מירב קובריגור, מקדמת בריאות עירונית ומנהלת תחום סביבה, חברה וטבע עירוני במנהלת 2030/לשכת רה"ע וגב' כליל גלברט, דוברת מועצת הנוער העירונית, אגף חינוך בלתי פורמלי, עיריית חיפה יקנעם – גב' מיכל דריהם, מתאמת בריאות עירונית ויועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה כפר סבא – גב' שרון ג'ורג'י, מנהלת מחלקה לקידום בריאות וחוסן עירוני בעיריית כפר סבא
16:40-16:45	דברי סיום

חברי הועדה המארגנת:

דנה פרוסט, שוש גן נוי, שירה כסלו, עו"ד עמוס האוזנר, אורלי אבינועם, פרופ' חגי לוין, דר' מילכה דונחין